

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 21/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou [REDAKČIA], [REDAKČIA], pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 81/2008 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 80/2012 a jeho rozsudkom č. k. 17 Co 80/2012-226 z 30. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 2. augusta 2016

sa [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), domáhal vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho v záhlaví označených základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 81/2008 a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 80/2012 a jeho rozsudkom č. k. 17 Co 80/2012-226 z 30. januára 2013 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Predmetná sťažnosť nadväzuje na predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľa, ktorú ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 302/2013-12 z 29. mája 2013 v časti týkajúcej sa námietky porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým postupom okresného súdu a napadnutým postupom krajského súdu podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol ako zjavne neopodstatnenú a v časti týkajúcej sa námietky porušenia jeho základných práv podľa čl. 19, čl. 24 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol pre neprípustnosť z dôvodu podania mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania.

3. Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa v tom čase účinného § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil čiastočný rozsudok okresného súdu č. k. 6 C/81/2008-154 z 20. októbra 2011 o zamietnutí návrhu sťažovateľa, ktorým sa proti D. H. – starostovi obce Podolie (ďalej len „odporca v 1. rade“) domáhal *„zverejnenia ospravedlnenia a náhrady nemajetkovej ujmy 15.000,- Eur z titulu zásahu do osobnostných práv navrhovateľa, ktorý mal spočívať v tom, že... nechť pochovať nebohého otca navrhovateľa do iného hrobu ako žiadal navrhovateľ, a to i napriek výslovnému nesúhlasu navrhovateľa..., čím sa znemožnilo prípadné budúce pochovanie navrhovateľa na toto miesto..., účasťou bezpečnostnej služby na pohrebe, ako aj pri komunikácii odporcu 1/*

s navrhovateľom, ktorá s pohrebom súvisela“, z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v spore, keďže „starosta nie je nositeľom povinností, ktoré by z prípadného zásahu tvrdeného navrhovateľom vznikli a žaloba proti nemu nemôže z tohto dôvodu úspešne smerovať“. Napadnutým rozsudkom krajský súd zároveň potvrdil rozhodnutie okresného súdu o uložení povinnosti sťažovateľovi zaplatiť odporcovi v 1. rade náhradu trov prvostupňového konania v sume 503,94 € (pozostávajúcich z trov jeho právneho zastúpenia) a zároveň uložil sťažovateľovi zaplatiť odporcovi v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania v sume 118,70 € (pozostávajúcich z trov jeho právneho zastúpenia).

4. S uvedenými závermi krajského súdu sťažovateľ nesúhlasí a opakujúc identické argumenty, aké uplatnil v konaniach pred všeobecnými súdmi, v sťažnosti tvrdí, že „bolo znemožnené jeho právo domáhať sa ochrany proti protiprávnemu zásahu do jeho osobnostných práv“. Hoci sťažovateľ v sťažnosti pripúšťa, že po začatí konania sa k okruhu účastníkov aj k samotnému petitu vyjadroval nekvalifikovaným spôsobom, naďalej je presvedčený, že „obec nemôže niesť zodpovednosť za takéto protiprávne konanie jej predstaviteľa, ale musí zodpovednosť znášať sám odporca 1/ ako fyzická osoba“. Okrem toho sťažovateľ krajskému súdu vytýka, že sa „nezaoberal samotnou vecou stránkou žaloby, a to či došlo k porušeniu mojich osobnostných práv a nevykonával navrhované dokazovanie“, a že nerešpektoval návrh sťažovateľa, aby „pri posudzovaní trov konania použil ust. § 150 ods. 1 O. s. p.“.

II.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

6. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

7. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v tu prejednávanej sťažnosti neuviedol, či od právoplatnosti uznesenia č. k. II. ÚS 302/2013-12 z 29. mája 2013 došlo v napadnutom postupe okresného súdu alebo v napadnutom postupe krajského súdu k takým skutkovým alebo právnym zmenám, ktoré by opodstatňovali záver o tom, že nejde o tú istú vec. Inými slovami, sťažovateľ neuviedol žiadne právne relevantné skutočnosti, ktoré by bolo treba zohľadniť v konaní o jeho opakovanej sťažnosti.

8. Vychádzajúc z uvedeného, keďže ide o opakovanie dôvodov sťažnosti, o ktorých už bolo ústavným súdom rozhodnuté, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu a napadnutým postupom krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

9. Vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu vychádzal ústavný súd v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) z právoplatnosti uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 347/2014 z 29. februára 2016, ktorým odmietol sťažovateľom podané dovolanie ako procesne neprípustné, a preto dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde považoval v tomto prípade za zachovanú.

10. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že pri uplatňovaní svojich kompetencií v rámci rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

11. Ústavný súd zároveň pripomína, že iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by totiž mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (*mutatis mutandis* IV. ÚS 170/08, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 64/09, IV. ÚS 182/09).

12. V rámci predbežného prerokovania časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd so zreteľom na ním uplatnenú argumentáciu dospel k názoru, že nie je opodstatnená.

13. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (okrem iného) uviedol, že neobstojí námietka sťažovateľa, že konaním okresného súdu mu bola upretá možnosť konať pred súdom. Z jeho záverov vyplynulo, že vzhľadom na nedostatok vecnej pasívnej legitimácie odporcu v 1. rade nebolo nutné zaoberať sa meritom veci, prípadne vykonávať dokazovanie v zmysle návrhov účastníkov konania. Pre krajský súd nebola právne relevantná ani skutočnosť, že sťažovateľ podal podnet na trestné stíhanie odporcu v 1. rade,

pretože pri svojom rozhodovaní môže byť viazaný len právoplatným odsudzujúcim rozsudkom príslušného všeobecného súdu. Krajský súd uviedol, že v danom prípade bol správny aj postup okresného súdu, ktorý zaviazal sťažovateľa, ktorý nemal úspech vo veci, na náhradu trov konania odporcovi v 1. rade, s tým, že nezistil pochybenie pri ich výpočte okresným súdom. Krajský súd taktiež uviedol, že „*nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa v náväznosti na ust. § 150 O. s. p., na ktoré poukazoval navrhovateľ vo svojom odvolaní, ktoré by podľa jeho názoru mali byť použité pri otázke náhrady trov konania*“, a poukázal na to, že pri takomto rozhodovaní je potrebné posudzovať nielen okolnosti na strane navrhovateľa, ale aj okolnosti na strane odporcu. Z uvedených dôvodov rozhodnutie okresného súdu týkajúce sa náhrady trov prvostupňového konania potvrdil a o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa „*§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.*“.

14. Ústavný súd na rozdiel od sťažovateľa nepovažuje právne závery napadnutého rozsudku krajského súdu za nepreskúmateľné alebo arbitrárne, keďže z neho (v spojení s rozsudkom okresného súdu) vyplýva dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich ním prijaté rozhodnutie, a to nielen pokiaľ ide o posúdenie vecnej pasívnej legitímácie odporcu v 1. rade, ako jednej z procesných podmienok konania, ale aj náhrady trov prvostupňového konania a odvolacieho konania. Preskúmaním napadnutého rozsudku ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné zákonné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Krajský súd primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené odvolacie námietky, na prerokúvaný prípad aplikoval relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia v tom čase účinných všeobecne záväzných právnych predpisov a svoje rozhodnutie o potvrdení rozsudku okresného súdu (1. výrok), ako aj o uložení povinnosti sťažovateľovi zaplatiť odporcovi v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania (2. výrok) presvedčivo a náležite odôvodnil.

15. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný

význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

16. Možno teda uzavrieť, že čo sa týka procesných podmienok konania, ako aj náhrady trov prvostupňového konania a odvolacieho konania, krajský súd zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorej sa účastníci (strany sporu) pred ním domáhali.

17. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názormi krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, II. ÚS 75/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

18. V súčasnosti účinná zákonná úprava náhrady trov súdneho konania podľa § 251 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok rovnako vychádza zo zásady úspechu tej-ktorej strany vo veci, resp. v spore, ako esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania, pričom za trovy konania pokladá všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré museli byť stranou nevyhnutne vynaložené na riadne uplatňovanie alebo bránenie jej subjektívneho práva na príslušnom súde.

19. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Tvrdenie sťažovateľa porušení jeho základných práv podľa „*čl. 19, čl. 24 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd*“ krajským súdom, ktoré napádal v spojení s porušením čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, považoval ústavný súd so zreteľom na už uvedené iba za súčasť sťažnostnej argumentácie, ktorá sama osebe nepredstavuje dôvod ústavného prieskumu.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2017